

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel 11 Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
 2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

II. évfolyam

BUDAPEST, KEDD, 1908 JANUÁR 7

6. szám

A Hir 112. száma:

WEKERLE

a királynál

A delegációról és a horvát kérdésről referált

Rakodczay bukása

Rauch az új bán. A király előtt

**Úrt és pénzt
a császárnak**

Ujjoncjavaslat, fizetésemelés. Kísért a létszám-szaporítás

Beszélgetés

Rauch báróval

Az új bán nyilatkozik A HIR-ben. Megtoldja Rakodczay programját

TEMETÉS

szülők nélkül

Új rendszer

Horvátországban

A magyar kormány engedékeny. Unionista őrszem-jelöltek a háttérben

ÁLTALÁNOS

mészárosstrájk

Hatszáz munkás strájkban

A berlini Jack

Kéjgyilkosság egy négyéves leányon

Pejacsevich, a volt bán

páholyból nézi a horvát zürzavart

**A belga király
házi botrányai**

**Egy világhírű
tolvaj halála**

Ezer leányfej

A Hir regénye

Hét riport

Generálisok farsangja

A méregpohár, a melyet Bécs a koalíció kezével kínált a nemzetnek, még mindig nem telt be. Paktumellenesen, az adott szó férfiatlan megszegésével, sőt követelő pöf-feszkedéssel áll elő a közös armádia vezetősege és — akár hogy kerülgetik a szemérmes félhivatalosok a forró kását — bizonyos, hogy a létszámemelést szegzik ismét a parlament mellének. Ha nem így volna, nem futott volna Jekelfalussy honvédmiszter Bécsbe. Nem kérlete volna a keményszivű, telhetetlen Schönaichot, hogy — az istenért! ne követeljen az idén több ujoncot, mert megtörténhetik a csoda, hogy a függetlenségi párt nem szavazza meg. Elégedjek meg azzal a néhány millióval, a mit a nekünk bizonyára nagyon kedves, de mindenképpen drága katonatisztek fizetésének emelésére vágnak ki a magyar zsebekből.

És ujjongva hirdetik a szubvenció aranymorzsákon fölhízó kormánylapok, hogy nem lesz létszámemelés és boldogan hazudják a Royal-klub szelidített mücsahosai, hogy — így meg úgy — ők bizony visszavernének minden efféle bécsi merényletet. Vajjon akad-e magyar ember, aki a halmozott árulások után elhiszi a multjának ékességeitől megrabolt negyvennyolcas pártnak, hogy lesz bátorsága szemébe vágni Bécsnek: „Ez nem volt az alkuban, pajtás!” S hiszi-e valaki, hogy nem kísért a létszámemelés ördöge, a melyről, Wekerle szerint, az utolsó sarki hordár is kitünően van informálva? Kertelnek, füllentenek, tagadnak megint, hogy azután „magasabb állami érdekekre” hivatkozva, a husunk lelógó cafatjait is alázatosan fölszolgálják az osztrák generalissimusoknak magyarfalással egybekötött farsangi lakomáján.

Pompás komédia készül farsangra a fekete-sárga kulisszák mögött. S hogy a boldog magyar is jól érezze magát, Wekerle jóelőre gondoskodik már a nemzetisziniú lampionokról. Hónapok óta — hol bujkálva, titokzatosan, hol az észrevétetni akarás nyugtalanságával — kering a hir zászló- és cimerekérdésről, szolgálati nyelvről és magyar nyelvű katonai perrendtartásról, All

a bál, tisztelt hazafiak, tessék jégre menni. Wekerle-Karnevál kiakasztotta a cégért, esetleg jó honi gyártmányu magyar gyertyákat tett a lampionokba s önkre, tisztelt kurucok, az a kellemes föladat hárul, hogy ezeket a gyertyákat — odatartsák a nemzetáruló, perverzus ölelkezéshez. A negyvennyolcas szédelgők tiltakozása megtörtén és halkán hallatszik; az első gyalázat óta ezek az urak már a színlelt pironkodás rongyait is gyors ütemben elhajítják és a bomlott erkölcsü ember „ugyis mindegy” fölkiáltásával rohannak a még mélyebb posványba.

Január tizedike, a mikor Jekelfalussy újabb véráldozatot kíván a nemzetől Ausztria javára, daliás időknek ragyogó emlékeit varázsolja elénk. Micsoda egetverő fölháborodás fogadta Széll és Tisza ujoncjavaslatait! Hogy zúgtak, harsogtak, tomboltak az akkori függetlenségiek! És nem szavaztak meg egy szál magyar legényt sem a nemzeti érzésben hetykén gázoló, kétféjűsasos, gotterhaltés hadseregnek. És a nemzet mellettük volt, mert az ő jogainak védelmében szálltak sikkra. A fenséges küzdelem jupiteri dörgését talpnyaló sereg hizelgő dorombolása váltotta föl. Járomba fogott kurucok dicsőítik a bécsi szolgaságot. Nemzeti előhaladásnak, függetlenségre való törekvésnek mondják azt, a mi — a kétszer kettő négy törvénye szerint — gyáva meghátrálás és nyomorult nemzetárulás.

A kormány talán most beéri a rendes létszámmal is. Bármily vakmerő Ausztria kiszolgálásában, a kiegyezés és a kvóta-emelés után nem meri beadni a legvarangyosabb békát. De Bécs ragaszkodik a véres sarchoz, a legértékesebb hadizsákmányhoz, mert a veséjükbe lát az áruló függetlenségieknek, mert tudja, hogy nincs az a horribilis áldozat, a melyet ezek meghozni hajlandók ne volnának. Az idej farsangon generálisok sarkantyupengése fogja kisérni a magyar nyomor, a nemzeti szégyen átközödő kitérésait, ezt a legsiralmasabb gyászindulót.

Friss vér, uj milliók az ármádiának

Jekelfalussy honvédelmi miniszter Bécsben tárgyalt a közös hadügyminiszterrel. Emelik a tisztek fizetését és a létszámot!

A képviselőház karácsonyi vakációja végéhez közeledik: január tizedikén lesz az első ülés, másnap pedig már rendes tanácskozás. *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszter január 11-ikén a Ház elé terjeszti az 1908. évi ujoncjavaslatokat, melyek — úgy mondják — a régi arányban kéri az ujonclétszám megállapítását és megajánlását. Makacs következetességgel tagadja a kormány, hogy a létszámfelemelés gondolata izgatja, de Bécsben nyitabbak és őszintebbek a politikusok. Az osztrák katonai körökből a leghatározottabban az a hír érkezik hozzánk, hogy *Schönaich* hadügyminiszter és vele az egész vezérkar a katonai létszám-emelést kívánják. Ugy gondolják azonban, hogy a keserű pirulákat csak adagonként adják be a magyar nemzetnek és e célból előbb a katonatisztek fizetésemelését akarják keresztülvinni. Ha az ostoba delegáció ebbe is beugrik, nos, akkor majd előállanak a régi nótával, az ujonckontingens emelésével.

Jekelfalussy, ki *Bolgár* Ferenc államtitkárral együtt tegnap Bécsben időzött, hosszas tanácskozást folytatott a katonai kérdésekről a közös hadügyminiszteriumban. *Wekerle* miniszterelnök is részt vett a konferencián, melyen megvitatták a januári delegáció elé kerülő katonai ügyeket. Elsősorban a katonatisztek fizetésemelése az, ami a közös bizdsét igen jelentékenyen fogja emelni. *Wekerle* és a kormány persze szívesen hozzájárul a magyar hazát oly lelkesedéssel, *Fabricius*-módra védő tisztek gázsijának emelésére, de óvatosságból azt ajánlja *Schönaich*nak, hogy mérsékelje az étvágyát: egyelőre csak a hadnagyok, főhadnagyok, századosok és őrnagyok fizetését emeljék, — a többit hagyják jövőre. *Schönaich* ur bizonyosan lesz oly kegyes és megfogadja a jó tanácsot.

Ha a delegáció elvégezte munkáját, ha a rendes katonai létszámot már megszavazta a parlament, akkor lép elő a létszám-emeléssel a kormány. Előzőleg talán a házaszályrevíziót is tető alá segítik a híres mamelukok. A létszámemelés okvetlenül akarja Bécs, ez nem új dolog. De az már újság, hogy *Wekerle* nemzeti engedmények nélkül ajánlotta föl a magasabb létszám szállítását. Ez ellen tiltakoznia kell a nemzetnek, fölshóllalni a városok és vármegyék törvényhatóságainak. Figyelmeztessék a kormányt, hogy az átmeneti időre a katonai kérdéseket kikapcsolták, ezt a kormány tagjai külön-külön is kijelentették, így szól a paktum is. Már az is fölháborító dolog, hogy a katonatiszti fizetések emelése révén sok milliós új terhet hoznak a nemzet nyakára, se ezt, se a létszámemelés gyalázatát nem volna szabad eltérni a függetlenségi pártnak.

Vaskoronarend — Kossuth Ferencnek. Bécsből jelentik *A HIR*-nek, hogy a király az első osztályú vaskoronarendet adományozta *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszternek a kiegyezés megkötése körül szerzett érdemei elismeréséül. *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter is magasabb kitüntetést kap az alkalomból. Az államtitkárok titkos tanácsossága is befejezett dolog.

Rakodczay megbukott

A király döntött a horvát kérdésben. *Wekerle* és *Rauch* Pált kihallgatáson fogadta. Személyváltás a régi programmal

Rauch az új bán

Amit *A HIR* napokkal ezelőtt jelentett, ma hivatalos formában is valósággá vált: *Rakodczay* Sándor horvát bánt elejtette a kormány és báró *Rauch* Pált, az első bánnak, *Rauch* Levinnek fiát állítja Horvátország élére. A kinevezést január 8-án vagy 9-én közli a hivatalos lap. A király vasárnap délelőtt *Wekerle* meghallgatása után audiencián fogadta báró *Rauch*ot, aki kifejtette programját. Ma másodsor fogadta az uralkodó a miniszterelnököt és közölte vele, hogy hozzájárul *Rauch* kinevezéséhez. A holnapi minisztertanács foglalkozik az új bán programjának végleges megállapításával és el lehetünk készülve rá, hogy a kormány gyöngeségének és tehetetlenségének újabb szegyenköve lesz ez a program. *Rakodczay*nak buknia kellett, mert nem tudta egyesíteni a horvát unionistákat, akik azonban csak zsiros engedmények árán hajlandók velünk barátkozni. Most *Rauch* megtézi az ígéreteket, kiharisanak még egy jókora darabot a magyar állameszméből — a mely hova-tovább tényleg csak eszme lesz állam nélkül — és így akarunk többséget toborozni Horvátországban. Erre a politikára mondja a spanyol: ugyanazok a kutyák, más örvekkel. Nem az engedetlenség, a meghátrálás, hanem az energia, a kiméletlen és imponáló állami erő az, amelylyel sikeres politikát lehet csinálni az elvadult krovotoknál. A mostani bánváltástól semmi jót nem remélhetünk, a hasznot *Khuen-Hédervary* régi zsoldosai fogják zsebre venni.

A király előtt

Wekerle Sándor miniszterelnököt, mint Bécsből jelentik, vasárnap délelőtt tíz órakor külön kihallgatáson fogadta a király. A miniszterelnök a delegációról, a kiegyezésről és a horvát helyzetről referált az uralkodónak. Az audiencia után, amely egy óra hosszat tartott, a Bécsben időző főhercegeket kereste föl *Wekerle* és a kormány újévi üdvözlését tolmácsolta nekik. Délelőtt tizenegy órakor báró *Rauch* Pál jelent meg a király előtt. Az ő meghívása *Wekerle* előterjesztésére történt. *Rauch* beszámolt ő felségének a horvát helyzetről. Egy félóráig volt a királynál. Ma délelőtt tíz órakor *Wekerle*t ismét külön kihallgatáson fogadta a király. Az audiencia után a miniszterelnök a magyar palotában *Rauch* Pállal tanácskozott. Délután három órakor *Wekerle*, *Jekelfalussy* honvédelmi miniszter, valamint *Popovics* és *Bolgár* államtitkárok visszatértek Budapestre. Báró *Rauch* Pál délután öt órakor Budapestre utazott. Holnap miniszteri tanácskozás lesz, a melyen *Wekerle* bécsi utazásának eredményéről jelentést fog tenni.

Beszélgetés Rauch báróval A kibontakozás útja

Rauch Pál báró ma este kilenc óra után érkezett Budapestre. A pályaudvarról *Az angol királynő*-szállóba hajtatott s ott fogadta *A HIR* munkatársát.

— Az egész ügy úgy fejlődött, — mondta *Rauch* báró — hogy tegnap délelőtt pontban tizenegy órakor ő felsége előtt audiencián megjelentem. A kihallgatás haminc percig tartott. Ő felsége előtt kifejtettem összes terveimet és programomat. Előadtam mindent, amit tenni akarok, a módot, a hogy keresztülvinni óhajtom terveimet, persze mindezt csak a törvények keretén belül. Ő felsége félórai beszélgetés után nagyon kegyesen elbocsájtott. A döntés még nem történt meg.

— Ma a miniszterelnök délben tizenkét órakor kihallgatáson volt ő felségénél és ott — ugylátszik — még egyszer megbeszélte az ügyet a királylyal. Egy órakor délután találkoztam a magyar házban a miniszterelnök urral, ki közölte velem, hogy ő felsége elfogadta *Rakodczay* lemondását és hogy az én bánna való kinevezésem már csak formaszere dolgon mulik. A kormányelnöknek ugyanis formaszere előterjesztést kell tenni. E hónap 8-án vagy 9-én körülbelül megtörténik a kinevezés és ugyanakkor az eskütétel. A horvátországi pártmozzanatokra, melyek ma lenn folynak, nem felelek igen nagy súlyt, mert úgy is az unionisták kis és jelentéktelen része vett részt abban. Azt hiszem, az én programomnak oly széleskörű tartalma van, hogy ennek alapján igen sok elem, — mely esetleg most távol tartja magát minden cselekvéstől, — részt fog venni ezentul ebben a működésben.

— Magáévá teszi-e méltóságod *Rakodczay* programját? — kérdezte most *A HIR* munkatársa.

— Igen, magamévá teszem — válaszolt *Rauch* — és többrendbeli megtoldással és módosítással bővíteni ki. E kiegészítésről azonban egyelőre nem nyilatkozom.

Szóba került a beszélgetés további során, vajjon *Rauch* bán kinevezése változást von-e maga után a horvát miniszteri székben. Erről így nyilatkozott a jövőendő bán:

— Azt hiszem, az én kinevezésem nem hoz személyi változást a horvát miniszteri székben. Nem látom ennek semmi szükségét. Különben ez teljesen *Josipovich* dolga.

Rauch báró egyelőre Budapestben marad, mert holnap miniszteri tanácskozás lesz a horvát válság dolgában. Szerdán előreláthatólag újból Bécsbe utazik.

Az új bán programja

— *A HIR* tudósítójának telefonjelentése. —

Bécs, január 6.

Wekerle miniszterelnök kihallgatása után a *Neue Freie Presse* egy munkatársa fölkereste báró *Rauch* Pált, aki a horvátországi válság megoldásáról a következőket mondta:

— Tegnap audienciám csak informatív jellegű volt. Ő felsége fenntartotta magának a döntést. Ma a miniszterelnök kihallgatásán az ügy elintézését nyert. A miniszterelnök előterjesztése és az akták közreadása után kinevezésem befejezett lesz. A horvát válságból való kibontakozás dolgában tekintetbe jövő ügyek két csoportba oszthatók: politikai és adminisztratív ügyekre. Politikai téren elsősorban ha nem is küszöbölhetők ki egészen, minden esetre enyhítendőek azok a félreértések, amelyek manapság a horvát politikai köröket oly nagy izgatottságban tartják. Adminisztratív tekintetben pedig olyan politikát kívánok inauguralni, amely alkalmas lesz az állami hatóságok és organumaik tekintélyének emelésére s az ország közgazdasági érdekeinek szom előtt tartásával minden téren, a földmívelés, ipar, kereskedelem fejlesztése útján az ország adózőképességét növelni fogja, mert főképpen a köznép helyzetének javításától lehet várni az egész ország boldogulását.

Az új bánhoz közelálló körökben azt hiszik, hogy az új horvát kormány megalakítása nem lesz most már nehéz dolog. Ha sikerül az unionisták köréből osztályfőnököket és főispánokat kinevezni, ezek számíthatnak a nép rokonszámára.

Tomasics kudarca

A volt nemzeti pártnak egyik tekintélyes tagja behatóan nyilatkozott egy újságról előtt arról a küzdelemről, amely báró Rauch és Tomasics Miklós között folyt a hatalomért. Szerinte, a régi nemzeti párt vezetési végkimerültségben szenvednek és kárbavesztett fáradság az újjáélesztésre való kísérlet. Tomasics a Héderváry-féle reakciós rendszer főszlopa volt, aki nem engedte a párt kiválóbb erőit érvényesülni. Új vérrel kell fölfrissíteni a nemzeti pártot, amelynek feladatává kell tenni, hogy a belpolitikában haladó irányt kövessen, Magyarországgal szemben pedig egyenlítse ki az ellentéteket. Ez leginkább báró Rauch Páltól várható, aki kitűnően informált, higgadt politikus, nagystilű gazdálkodó s bizonyos, — mondja a nemzeti párti korifeus — hogy az unionisták javarésze köréje csoportosul. Tomasics személye és politikája nem kell a horvátoknak.

A volt bán a helyzetről

A Hír munkatársa ma este beszélgetett gróf Pejacsevich Tivadarral, a volt horvát bánnal és megkérdezte tőle, miképpen vélekedik a horvátországi állapotokról. Gróf Pejacsevich azt felelte, hogy ő akkor, midőn a báni állást elhagyta, megígérte a magyar kormánynak, hogy páholyból fogja nézni a horvát politikát. Ehhez az ígéretéhez tartja magát és nem avatkozik az ügyekbe. Mindazáltal nem sok reményt fűz a mostani akcióhoz. Nincs kellően tájékoztatva a horvát válság bonyodalmairól, nem is érdeklődik iránta, furesának találja azonban, hogy augusztus óta egyre ígérgetik az osztályfőnökök s az új főispánok kinevezését, de azok máig se történtek meg.

A jegybank és a függetlenségi párt.

A képviselőház a kiegyezési javaslat tárgyalásakor elhatározta, hogy a jegybank dolgában huszonegytagú bizottságot küld ki. A bizottság megválasztására nézve Wekerle a képviselőház pénteki ülésén tesz előterjesztést. A listát a szövetséget pártok vezetősége állítja össze. A függetlenségi párt a jelölés céljából esütörtökön este hat órakor értekezletet tart. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternél e tárgyban szűkebb körű tanácskozással volt ma délben, amelyen Apponyi Albert, Tóth János és Batthyány Tivadar vettek részt.

Darányi Komáromnak. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter leiratot intézett Komárom város közönségéhez, melyben tudatja, hogy egymillió és kétszáznyolcvanezer koronát irányzott elő az ez évi költségvetésben a város vízműveinek rendezésére. Komáromban nagy örömmel fogadták a miniszter elhatározását, melynek létrejövételében nagy érdeme van Komárom lelkes és buzgó képviselőjének, Szász Józsefnek, ki meleg szeretettel karolta föl városa érdekeit.

NYILTTÉR

A rovat alatt közöltöktől nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tüdő-mellbajok

(Tüdővész — tuberkulózis — I. II. szakában), vérkópest, tüdőveszesedés, tüdőered vérvényvel gyógyítottak új gyógymódoikkal, inhalációkkal és

szérumoltásokkal
Dr. HARMAT GYULA tüdőbajok, reumatizmus, influenza — inhalatorium
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 82.
Kendelés 11-13. 2-4-ig.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban).
Magas előlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek.
Legnagyobb butorszállítás, költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja ugy helyben és vidékre, valamint a közeli nyaralókba való butorszállításra utányos ár mellett szolgáltatást.

EGY KIS HALOTTRÓL

A Bródy Adél-kórházban meghalt a kis Jónás Irénke. Huszonnégy óra mulva eltemették. A szülőket nem értesítették a haláláról

A budapesti Bródy Adél gyermekkórházban különös eset történt. Egy kis halottat, az ötéves Jónás Irénkét, Jónás Adolf bádógosmunkás leánykáját eltemették a nélkül, hogy a halálesetről és a temetésről értesítették volna a szülőket. Hogy ez a dolog éppen a főváros egyik legismertebb kórházában történhetett meg, csak súlyosítja a szomorú esetet. Arról van szó, hogy a kórházban betegen fekvő gyermekük sorsáért aggódó szülők ki vannak téve annak, hogy csak napok, vagy hetek multával értesülhetnek gyermekük haláláról. A Hír tudósítója utána járt az esetnek és érdekes dolgokat tudott meg, amelyek mint jellemző mozaikdarabok, a főváros szociális életének nagy nyomoruságról tesznek tanúságot. A kis Jónás Irénke története nem áll egymagában.

Huszonnégy óráig a ravatalon Temetés szülőket nélkül

Ma este megjelent A Hír szerkesztőségében Jónás Adolf bádógosmunkás és elmondotta, hogy Irénke nevű kis leányát, aki még a mult év december 31-én meghalt a Bródy Adél gyermekkórházban, — a kórház igazgatósága, illetőleg a pesti izraelita hitközség eltemettette a nélkül, hogy őt a leánya haláláról vagy a temetésről értesítették volna.

— Karácsony másodnapján — így mondta Jónás Adolf, — elvittem ötéves kisleányomat a Bródy Adél-féle gyermekkórházba. A gyermek már több nap óta beteg volt, a betegsegélyzőpénztár hetedik kerületi orvosa máj és lépdeganatot konstatait rajta. December huszonkilencedikén meglátogattam szegénykét a kórházban. Az ügyeletes orvos dr. Bán Ilona kisasszony ekkor tudomásomra hozta, hogy a kisgyermek súlyos beteg. Újév napján, délután újra elmentem a kórházba. Itten, a kapuban találkoztam az egyik ápolónővel, aki azt a lesújtó hírt újságolta nekem, hogy a leányom még az előtt való nap meghalt. Kétségbeesetten rohantam a kórházi irodába, de senkitől sem kaphattam felvilágosítást. Az igazgató főorvos, az ügyeletes orvos és a gondnok nem voltak a kórházban. A kis leányomról nem tudtak itten semmit sem. A portás azt mondta, alighanem a boncteremben lesz. Rohantam a boncoló terembe. Nem engedtek be ide sem. A boncoló mester kijött, véres kézzel gesztikulált, ide adta az Irénke csúszt füllőfüggőit és aztán azt mondta, hogy menjek haza. Még ekkor sem tudtam, hogy eltemették a gyermekemet. Ezt csak másnap reggel, január 2-án adták tudtomra. Két nappal a temetés, három nappal a haláleset után. Az izraelita hitközséghez utasítottak és itten megmondták nekem, hogy a hitközség temettette el a gyermeket a rákoskereszturi temetőbe. En egy sor írást, semmiféle értesítést nem kaptam a borzasztó esetről. Rettenetes dolog az. A feleségem majd megőrült fájdalomában...

— Január másodikán beszéltem a gondnokkal Quittner Bélával. Szemére vettem neki azt az eljárást, amit velem üztek. Azt felelte, valóban mulasztás történt, az ügyeletes orvos dr. Bán Ilona kisasszony nem állította ki a halotti cédulát a leányomról és ezért nem értesítettek engem. A gyermekem halálának semmi nyoma sem volt a kórház könyveiben. A gondnok megmutatta a december 31-iki és január 1-iki postakönyveket: valóban nem küldtek nekem kézbesítést, pedig a lakásom címét pontosan bejelentettem annak idején a kórházi irodában. Mikor ismétlenül szemrehányást tettem ezért a gondnoknak, a következő választ kaptam: — *Hallja, amennyit fizettek maguk a gyermekért, annyi szíveséget tettünk mi is a gyermek érdekében...*

Ezzel a vigasztalással bocsátottak el. És most azt sem tudom, voltaképpen mi történt a gyermekemmel. Eltemették-e, nem temették-e el?

Jónás Adolf könnyezve beszélt el ezt a szomorú történetet, amely — szinte hihetetlen — hogy megeshetett Budapesten.

Mit mond a gondnok?

Mulasztás történt

A Hír munkatársa ezután elment a Bródy Adél gyermekkórházba, ahol dr. Grósz Gyula igazgató orvost és dr. Bán Ilonát orvost kereste. Egyikük sem volt már ottan. Ezután a kórház gondnokával, Quittner Bélával beszélt, aki a következőket mondta:

— Ismerem az ügyet — mondta a gondnok. — Valóban igaz, hogy Jónás Adolf leánykáját eltemették és a temetésen nem voltak jelen a szülők. December 30-án éjjel, mikor Jónás Irénke már nagyon rosszul volt, elküldtünk egy szolgát a szülők lakására: Örömvölgy-utca 36. száma alá, és sürgősen a beteghez hívtuk őket. A szolga azzal az értesítéssel jött vissza, hogy Jónásék nem laknak a mondott helyen. Ezen éppenséggel nem ütköztünk meg. Hozzá vagyunk már szokva ahhoz, hogy a többnyire szegénysorsu szülők célszerűen hamis lakáscímeket jelentenek be csak azért, hogy a gyermekük továbbra is a kórházban maradjon. Ez mindennapi dolog nálunk, nem is lehet rajta segíteni. Sok bajunk támadt e miatt a fővárossal is a betegszámlák, a betegpótlási díjak megállapításánál. A fővárostól nap-nap után kapjuk az átiratokat, hogy a kórház által bejelentett lakcímek hamisak...

— Igazán joggal hibéztük tehát, hogy Jónás Adolf szintén a sok száz és száz szülő közé tartozik, akik ilyen módon sózzák rá a kórházra gyermeküket. A kis leány Szilveszternapjának reggelén meghalt. A szülőket írásban nem értesítették, ez igaz. Az izraelita hitközség másnap reggel eltemettette. Az is igaz, hogy mulasztás történt: a gyermek halálának nem volt nyoma a kórház könyveiben. Az ügyeletes orvos, dr. Bán Ilona nem állította ki a halotti cédulát. Ismétlem azonban, maga az eset mindennap előfordul nálunk. És ennek a szülők az okai, akik nem jelentenek pontos lakcímeiket...

*

Ezeket mondotta a gondnok. Mindebből: Jónás Adolf és Quittner gondnok előadásából igazán szomorú kép világlik ki: a fővárosi nyomornak tipikus rajza. A nagy szegénység arra kósztatja a szegény embereket, hogy gyermekeiket egyszerűen — elhagyják. A gyermek-kitevésnek egy újabb, modernebb neme ez. A vizsás állapotokon azonban a gyermekkórháznak semmiképpen sem kell beletörődnie, mert a gyermekfölvételnél nyomban konstatálni lehet, sőt kell, vajjon a szülő pontos lakáscímét mondott-e, vagy hamisat.

Főlozlatott szociálista kongresszus.

Aradon ma tartották meg a román szocialisták kongresszusát. A gyűlés a városháza nagytermében folyt le Sarlot Domokos főkapitány jelenlétében. A rendőrség — mint A Hír tudósítója telefonálja — nagy előkészületeket tett a kongresszusra és a külföldről érkezett román agitátorokat detektívekkel figyeltette meg. Minden idegen mellé két titkos rendőr volt beosztva és a jövevények között volt kettő, akiknek a nevét semmiáron sem akarták elárulni a kongresszus rendezői. Párthatározat tiltotta a titokzatos emberek leleplezését és a rendőrség csak annyit tud, hogy az egyik ausztriai ügyvéd, a másik romániai orvos, mindketten nagyhirű szociálista vezetők. A főkapitány többször félbeszakította a kongresszus tanácskozássát, ma délben pedig, mikor dr. Rozvány Jenő ügyvéd élesen bírálta a rendőrség magatartását, nagy vihar és botrány közben feloszlatta a kongresszust.

Ügyvédek ünnepe. A fővárosi ügyvédi kar ma lelkes ovációban részesítette Szivák Imrét, a budapesti ügyvédi kamara és a magyar ügyvédgyűlés elnökét abból az alkalomból, hogy életbelépett az ügyvédségre fontos 1907. évi XXIV. törvények, amely az ügyvédi rendtartás reformjáról s az ügyvédi támadásról intézekik. Az ünnep a kamara dísztermében folyt le. Szivákot dr. Gyöngyösi József kamarai titkár üdvözölte, mire Szivák Imre hosszabb beszéddel válaszolt. Az ügyvédek lelkesen megéljenztek a kamara elnökét. Az ügyvédi tanács tizenkét tagja ma tiszteltet Obereschall Adolf kuriai elnökkel és Bernáth Béza másodelnökkel, akikhez dr. Friedmann Bernát intézett üdvözlő beszédet.

A HIR

Hajókatasztrófa az Adrián. Fiuméből táviratozzák: Az iszonyu bórában tegnap este egy vitorláshajó, amely Fiuméből Veglia felé haladt, Santa-Luciánál elmerült. A falu népe hallotta a hajótöröttek segélykiáltásait, a révhatóság kiküldött egy mentőgőzöst, de a vitorlás már akkor elsüllyedt. Állítólag négyfőnyi legénység és néhány utas volt az elmerült vitorlás hajón, akik mind odavesztek.

Bánffy Dóra betegsége. Bánffy Dezső báró leányán, Dóra bárókisasszonyon, aki több nappal ezelőtt belső hallószervek bajában megbetegedett, tegnap délután veszélyes műtétet kellett végrehajtani. Az operációt *Krepuska* tanár, *Urbanics* és *Lichtenberg* tanárok közreműködésével végezte. A műtét szerencsés sikerrel végződött. A bárókisasszony hogyléte iránt rendkívül nagy az érdeklődés.

Kohner Zsigmond temetése. Ma temették el nagy részvét mellett az idegenben elhunyt *Kohner Zsigmond*ot. Temetésén képviselve volt a legmagasabb s a legalacsonyabb néposztály egyaránt. A gyászszertartás után dr. *Kohn Sámuel* főrabbi mondott magas szárnyalású beszédet, méltatva az elhunyt érdemeit. Azután megindult a hatfogatu hintó és utána a számtalan fogat, melyekben az elhunyt rokonai, barátai és tisztelői kísérték utolsó útjára *Kohner Zsigmond*ot a Kerepesi-temetőbe.

Temetehívás. A *Hir* legutóbbi számában ilyen cím alatt megírta, egy ifju asszonynak, *Kőhalmi Vilmosné*nek szomorú tragédiáját, aki titokzatos körülmények között halt meg és halottnak és orvosi vizsgálat nélkül temették el. A cikk anyagát az elhunyt asszony sógora *Bartha József* péczeli vasuti szijgyártó hozta be. Ma délután *Bartha József* újra felkereste a *Hir* szerkesztőségét és a következő nyilatkozat közlésére kérte fel lapunkat:

Tisztelt szerkesztőség! *Temetehívás* című cikkük tragikus igazságaival mélyen meghatótt mindnyájunkat, akik hozzátartozói vagyunk a szerencsétlen *Kőhalmi Vilmosné*nek. Kérjük azonban, méltóztassék helyt adni annak a kijelentésünknek, hogy mi *Kőhalmi, Matild* sógornőm férjét nem gyanúsítjuk gyilkossággal. *Ismeretlen tettesek* ellen tettünk feljelentést. Ugy hisszük, hogy sógornőm nem lett öngyilkos, hanem véletlen szerencsétlenség, vagy rossz tréfa áldozata. Mély tisztelettel: *Bartha József*.

Készséggel közöljük a kiigazító sorokat. Mindenkor távol állott tőlünk a gyanúsítás, mi is az igazságot keressük, amely ez ügyben is utban van s világosságot fog deríteni a fiatal asszony halálának eddig ki nem derített különlegességére.

Az éjszaka titka. Az alkotmány-utcai törvényszéki palotában lejátszódott éjszakai jelenet, amelyről vasárnapi számunkban írtunk, foglalkoztatja még az illetékes hatóságot. Kiderült, hogy az affér *fegyverhasználat nélkül* folyt le s abban a markó-utcai portás, *Szákmany Lajos* teljesen ártatlan. A portás ma megjelent szerkesztőségünkben s elmondta, hogy az eset napján *Varga József* elnöki szolgálával tíz óra után ment haza. A Markó-utcaán át nem juthattak be, mivel az a kapu ünnepnapokon délután két órakor bezáratik. A *Koháry-utcai* kapun mentek be s akkor szólította meg őket a katonai őr. Nem volt náluk a szokásos piros lámpás, de nyomban kijelentették, hogy akárhánny emberrel igazolhatják a személyazonosságukat. Mégsem eresztették őket tovább. Végre a fogházból fölhívott személyek igazolták őket, így, aztán odább állhattak. *Szákmany*nak egy ellensége tulzott és elferdített módon terjesztette el az eset hírért, de a vizsgálat megállapította, hogy *Szákmany* előadása felel meg az igazságnak.

Beírások a gyorsíróiskolába. Az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület januári tanfolyamaira a Liszt Ferenc-tér 10. szám alatti parlamenti gyorsírók által vezetett *Gabelberger Szakiskolában* most folynak a beírások. A tanév végeig még teljes kiképzés nyerhető a magyar gyorsírásban, valamint a növendekkel német nyelvismeretünk megfelelő mértékben a német gyorsírásban. A hathavi kurzus — 450 leckeóra — összes tandíja 60 korona és a gyorsírás-oktatás díjtalan gépirás és díjtalan német nyelvoktatással kapcsolatos.

Hajótöröttek

Négy izgalmas tragédia

A budapesti rendőrség krónikája ma négy nem mindennapos esettel bővült. Az élet hajótöröttjei adtak szomorú munkát a hatósági embereknek s éjszakára a riportereknek, akik rövid, szimpla tudósításukkal is idegborzongató olvasmányt találhatnak a publikum elé.

Holttest a jégtáblán

A Lánchid és Erzsébet-hid közt a Dunán uszkáló jégtáblák egyikén a partron álló rendőr egy férfi-holttestet vett észre. Valószínű, hogy beleugrott a folyamba s a hőmpölygő áradat fölvetette egy vastag jégtáblára. Minden módszert alkalmazni próbáltak, hogy kijuttassák a partra. A rendőr csónakba ült két hajóssal, de a jégtáblát nem tudták megközelíteni, sőt az a veszedelem fenyegette őket, hogy az egymásra torló jégtáblák csónakostól eltemetik. Iszonyu küzdelemrel visszajutottak a partra s akkor jött oda egy ismeretlen fiatalember, aki segítségükre szített. A vakmerő ifju az *Erzsébet-hidről leereszkedett egy vastag kötél*en a Duna közepére s a kezében csákányt tartott, hogy ezzel huzza föl a holttestet. Hosszu ideig erőlködött — hasztalanul. Az emberi test ugyanis *odafagyott a jégtáblához* s kőkemény tagjaival nem bírt a csákány. A titokzatos holttestet rajta kellett hagyni a tovább uszó jégtáblán.

A mentőkísérletnek óriási tömeg volt a tanuja. Egy fűszerkereskedő kijelentette, hogy az életuntat ruházatáról fölismeri véli. A múlt héten nála járt, konyakot ivott és emlegette, hogy öngyilkossá lesz, mert a nőről, akit szeretett, csunya dolgokat tudott meg. A rendőrség vizsgálatot indított ebben az ügyben.

A halálra szánt anya

Ugyancsak az Erzsébet-hidnél, a budai oldalon egy asszony járt föl-alá esti hat óra tájban, látnivaló izgatottsággal. Föl is tűnt a rendőrnek, aki megszólította. A nő el akart szaladni s az utolsó pillanatban akadályozták meg, hogy a vízbe ugorjék.

A rendőr bekísérte a főkapitányságra. Utközben egy kis üveget vett elő s föl akarta hajtani a tartalmát, de a rendőr ezt is idejekorán észrevette s utját állotta az öngyilkosságnak. Kiderült, hogy az üvegben marólug volt. Az inspekción rendőrtisztviselőnek a következőket mondta el a szegény asszony:

— Özvegy *Kiss Ferencné* a nevem, mosónő vagyok és a *Kömives-utca* 7. száma alatt lakom. Nincs emivalóm. Evvel nem törődnek, de *négy apró gyermekem is van*. Hust nem ettünk tavaly szeptember óta és két napja már kenyeret se tudtam nekik vásárolni. Tegnap este a *Nagyfűvaros-utca*ban kenyeret kértem egy péktől, de kilökött. Mostanig éhezünk, tovább nem tudtam nézni a gyerekeket. Egy darabig kaptam *havonkint* tizenkét korona segélyt az előjáráságon, de megvonták tőlem, azt mondták, hogy mások jobban rá vannak szorulva. Én velem akármit csinálnak, be is esukhatnak, megölöm magamat. Csak a gyerekeken segítsenek, hogy legalább a tizenkét koronát megkapják egy hónapra. És máma emivalót, egy darabka kenyérkét.

Detektiveket küldtek ki a nő lakására és ott betegen, elgyöngült állapotban akadtak rá a négy gyermekre. Nagynehezen magához térítették a legkisebbet, aki már eszméletlen volt s emivalót adtak nekik. Egy kis pénzt kapott *Kissné* is az inspekción tárcájából s megígérték neki, hogy kiesziklik a segélyt, a tizenkét koronát, csak terveről mondjon le.

Halott a Zugligetben

Berger Józsefné sváb asszony hazafelé igyekezett ma s a *Zugligetben* egy üres telken vágott át. Egyszerre megbotlott — egy holttestben. Anyyira megijedt, hogy összeesett s az eszméletét elvesztette. Később véletlenül akadt rá egy rendőrségi őrző, a melyet egy vonító kutya igazított utba.

A sváb asszonyt magához térítették, a másik nőn már nem tudtak segíteni. Nagyon ele-

gáns ruházat volt rajta, divatos télikabát, selyem bluz és gombos lakkeipő. Semmiféle irást nem találtak a zsebében. Mellette hatlövetű revolver volt s annyi kétségtelen, hogy öngyilkosságot követett el. A föloszlásnak indult holttestet bevitték a törvényszéki orvostani intézet boncolótermébe.

Gyilkosság a Práter-utcában

Papp György huszonhatéves kádárségéd négy hónappal ezelőtt ismerkedett meg *Kiss Kálmán*né harminenegy esztendő mosónővel s ma tipikus külvárosi tragédia vetette végét a viszonyuknak.

Nagyon rövid ideig éltek békességben a *Práter-utca* 66. száma alatt. *Papp* részeges, dologtalan emberré lett, gyakran leitta magát és olyankor véresre verte balkézről való feleségét, aztán pedig elszedte a pénzt. Pár héttel ezelőtt kiutasította a nő és *Papp* szívesen távozott, mert új barátnőre tett szert. De az is kitétte a szűrőt. Ma visszatért a *práter-utcai* lakásába.

— Fogadj vissza, asszony! — mondta rekedt hangon. Mégis nálad legjobb.

— Eredj a pokolba! — felelt *Kissné*.

Papp nem felelt. Revolvert rántott elő s a sikoltozó nő föltövon lőtte. A mentők *Kissné* bevitték a II. számú sebészeti klinikára. Haldokolt már utközben s biztosra veszik, hogy reggelre kiszived. *Papp*ot persze letartóztatták.

MEGHALT

Manoleszku György, a tolvajkirály

Milánói távirat jelenti, hogy ott ma meghalt *Manoleszku György*, a hírhedt nemzetközi hotel-tolvaj. *Manoleszku* egy-két évvel ezelőtt, mikor ezer bünnel és kalanddal terhes élet után Olaszországba nyugalomba vonult, könyvet adott ki, mely a híres tolvaj önéletrajzát tartalmazta. Ez a könyv több nyelven megjelent, egy német kiadó egész kis vagyont fizetett érte *Manoleszku*nak, kiderült azonban, hogy a vaskos kötet tulajdonképpen hazugság. Egy *Budapest*en élő híres tolvaj: *Offenthal Salamon*, aki nyugalomba vonulása óta a fővárosi rendőrség első besugója volt, mondta el *Manoleszku*ról, hogy az önéletrajzában nagyon sok idegen tollal díszeskedik. *Offenthal* számtalanszor együtt hógott *Manoleszku*val és így legjobban ismeri a hírhedt bünnös viselt dolgait.

Manoleszku Romániában született. Mint hamis kártyás kezdte a pályáját és ezen az uton nagy vagyont gyűjtött már, mikor a nizzai *Medilervain-klubban* *Brighton*, egy másik hamis kártyás leleplezte. Amíg ez meg nem történt *Manoleszku* a legelőkelőbb kártya-asztaloknál otthonos volt és ügyességére jellemző, hogy hosszú és sikeres működése után is csak egy másik hamis kártyás volt képes leleplezni. Mikor a kártya-asztalnál letört az apróbb és közönségesebb bűnökre vetette magát. Előbb zsebtolvaj volt, aztán vasuti tolvaj lett belőle, majd mint hotel-tolvaj érte el a legnagyobb sikereket. Nagy szerencsével s még nagyobb ügyességgel dolgozott, ugy hogy csak fiatal korában ült rövid ideig fogságban, később sohase tudták leleplezni. Lehet, hogy gyilkosságok büne is terheli, de rábizonyítani nem tudták soha. A szállodákban mindig a legnagyobb előkelőséggel jelent meg, éjszaka pedig, mikor dolgozott, magára öltötte testhez álló trikóját, ezt övvel kötötte át, az övben tört helyezett el, így dolgozott zajtalanul. Rendszerint magánosan utazó nőket fosztott ki; ha fölbredtek kloroformmal elkábította őket, mikor pedig férfiakal volt dolga, törös botját használta, de mindig óvatosan, nehogy megölje az áldozatot. Ő lopta meg annak idején *Párisban* *Goluchovszkit*, a volt külügyminisztert, aki kalandkeresés céljából járt a francia fővárosban. Sokféle álnéven szerepelt, mint *Léhovary hereg* bejutott a londoni *Union-klubba*, ahol mindenkit kifosztott. Mint *magyar*gyon ember visszavonultságban fejezte be életét, amely mindenestre egyike volt a zseniális kalandorok érdekes és rendkívüli életének.

Nem fizet a király barátnője

Lipót szeretőjét, Vaughan bárónőt pörli a szakácsa. A király automobilja büntetlenül gázol

Párisi szenzációk

— A HIR tudósítójának távirata. —

Páris, január 6.

Lipót belga király barátnője: Locroy, más néven Vaughan báróné ellen az itteni törvényszékénél kinos pörök indultak meg. A lapok közlik annak a följeltesnek szövegét, melyet a lormoi-i kastély jelenlegi urnőjének volt szakácsa, mr. Gorregues a corbey-i fenyítő rendőrségen tett Vaughan báróné ellen. A feljelentés szerint a báróné ezerkétszáz frankjával tartozik volt szakácsának hátralékos bérért és előlegezett készkiadások fejében, de nem akarja megfizetni. Gorregues szakács elmondja feljelentésében, hogy a konyha ellátására előlegeket adott, mert egykori urnőjének erkölcsi és társadalmi állásában kellő biztosítékot látott.

— Megtakarított pénzem a konyha beszerzéseire használtam — így szól többek közt a szakács feljelentése, — mert megtévesztett „Vaughan báróné” rangja, de nem adtam volna Locroy asszonynak. Biztam ebben a báróné címben, mert ő sohasem használt más nevet és titlust, csak ezt s egy ellenem indított keresetében is bárónénak mondta magát. A törvény tiltja és bünteti a meg nem illető cím és rang bitorlását, különösen akkor, ha az által harmadik személyt megkárosítanak. Én kárt szenvedtem, tehát mint kárvalótt esatlakozom a címbitorlás miatt hivatalból megindítandó eljárás vádjához.

Egy másik pörrel, a melyben Lipót királyra való tekintettel a nemzetközi jog lép érvénybe, a *Matin* a következőket jelenti:

Vaughan báróné naponta elkíséri a királyt automobilon orvosához, dr. Sourel-hez s mielőtt a király gyógykezelését magán, barátnője a városban ellátja bevásárlásait. December 17-én délután három órakor is így történt. A báróné elkísérte a királyt, aztán maga elrobogott. Az automobil elgázolta Burot Claud kereskedőtanoncot, a ki kerékpáron volt. A bicikli darabokra törött és a kis fiú súlyosan megsebesült. A közönség bizonyára meglepselt volna az automobilban ülőket, de

Vaughan báróné ráparancsolt a vezetőre, hogy hajtsa, a hogyan csak tud. De sikerült feljegyezni az automobil számát: 301 G. 4. A nyomozások kiderítették, hogy ez a gépkocsi Lipót belga királyé és a baleset alkalmával Vaughan báróné ült benne. A megsebesült gyermek szülei kártérítési keresetet akartak indítani fájdalomdíj, gyógyítási költségek és keresetképtelenség címén; ügyvédjük először is a párisi belga követséghez fordult, de ott elutasították, viszont a biztosítótársaság csak abban az esetben hajlandó kártérítést fizetni, ha a törvényszék megítéli. Így hát az ügyvéd pört indított, de a párisi törvényszék illetéktelennek mondotta ki magát, mivel Lipót király exterritoriális jogot élvez. A szegény Burot-család tehát hiába keres kárpótlást.

BORZALMAS kéjgyilkosság Berlinben

Ismeretlen merénylő egy négyéves leánykának fölmetszette a hasát. A boldogtalan gyermek iszonyu kínok közt meghalt

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Berlin, január 6.

Charlottenburgban, ahol nemrég több fiatal leány ellen követtek el merényletet, vasárnap ismét gyilkos kísérlet történt egy négyéves kis leányon. A merénylet élénken emlékeztet azokra a bestiális gazságokra, amelyek a múlt év őszén olyan nagy izgatottságot keltek városstréte. Mihlke Elza, egy szobafestő négyéves leánya vasárnap a ház előtt több kis társával játszadozott az utcán. Mikor haza akart menni szüleihez, egy fiatalember, aki előzetesen a játszó gyerekek közé keveredett, követte, aztán mindjárt visszajött és odakiáltott az egyik kisleánynak:

— Menj be a kapu alá, a barátnőd leesett és megütötte magát.

A megszólitott kisleány kinyitotta a kaput és ott találta Mihlke Elzát a földön fetrengeve. Azt kiáltotta szegény: *A hasam!* Társnője rémülten kérdezte, mi baja, de a szegény esőpség csak annyit mondott:

— *Az a bácsi...* — aztán elájult.

Barátnője fölemelte és akkor vette észre, hogy *Elza csupa vér.* Besöngött az első lakás ajtaján egy vasuti munkáshoz, akit ismert és megkérte, hogy jöjjön ki a kapu alá. A vasuti

munkás felkapta az ájult kisleányt és elvitte szüleihez, majd a rendőrségre szaladt följelentést tenni. Ő is látta azt a gyanus fiatalembert, de csak annyit tud róla, hogy huszévesnek látszott és valószínűleg munkás. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a boldogtalan kisleány *hasát felvágta a merénylő, a szúrás a májat és a gyomrot is érte.* A tátongó seb nyolc centiméter hosszú és felülről lefelé irányul. A boldogtalan kisleány meghalt. A gyilkost lázasan nyomozza a rendőrség.

DR. NÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24. szám, I. em. Lift.
Telefon szám 101-30.

Gyógytényezők:	Főbb javallatok:
Elektromágneses gyógyítás.	Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
Röntgen-sugarakkal való kezelés.	Álmállanság.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvasztatio).	Műdéses (Paralysis).
Kék fényvel való kezelés	Gerincvelőorvadás. (Tabes)
Villamos hő- és fényfürdők	Idégfájdalmak (Neuralgiák, ischiás).
Villamos massage.	Szívbetegségek.
Galván, Farad- és Franklin árammal való kezelés.	Véráramlás megerősítés.
Villamos és szénsavas fürdők.	Köszvény és csusz (Rheuma, ízületi és esontbajok).
	Szekerkedés.
	Anyagszere bajok (elhízás).
	Bőrbajok, hajbetegségek (hajhullás, kopaszág, bőrvizketeg).
	Aranyeres csomók.

■ Rendelés d. e. 3-11-ig, d. u. 2-6-ig. ■
Kezelés egész napon át. ☒ Kiváratra prospektus

Most jelent meg

I. Nyomorultak — Gazemberek
II. A bűnös Budapest

Irták: Tábori Kornél hírlapíró és Székely
Vladimir rendőrfogalmazó

A két csinos kötet ára összesen
csak 2 kor. (Postadíj 20 fill., ajánlva 45 fill.)

Megrendelendő A NAP kiadóhivatalában
(Rökk Szilárd-utca 9)

Ezer leányfej

REGÉNY

A HIR számára írta:

BERKES IMRE

Es a gonosz szemü leány vádolt. Szentül meg volt róla győződve, hogy Groll Elza a tolvaj... Az igazgatónő pedig hitt neki... Szilárd kezdettől fogva röstelte ezt az egész esetet. Mégis csak borzalmas vád ez, tönkretelhetik vele ennek a szegény Elzának az egész életét.

Félév óta ez volt az első nagy esemény az iskolában... És most, hogy kissé lázasan feküdt az ágyban, látta, hogy az egész iskola rátekint könyörgően, siránkozóan, hogy mentse meg a vádlottat. A három vöröshaju az első osztályból letérdelt előtte s úgy esdekelt, Blanka vérig zaklatta, a nagyok, a tizenöt évesek szenvedélyesen rajzolták körül s követelték, hogy ölje meg a sápadt igazgatónőt. Tizenötven a harmadikból csodaszép levelet irtak neki titokban és esküdöztek, hogy hazugság az egész... Mind, az egész kis tábor őt ostromolta elszántan és követelő hangon. Jajongtak, sirtak és szomorúan sóhajtoztak...

Szilárd látta valamennyit az ágya körül... Be se fértek, mind a kis szobába, künn maradtak sokan az udvaron és az utcán. Dühösek voltak és ostobák, szerelmeseik és féltékenyek, Szilárd nem tudta, melyikre hallgasson, egyiket se akarta meg-

bántani... Hívták az iskolába, siessen, mert a gonosz igazgatónő nélküle dönt. Hisz ezt akarta Szilárd. Nem akart ebbe a dologba beleavatkozni, a többiek gyanakodtak, hogy elfogult és ok nélkül menteti a bűnöst. Most itthon van, beteg, tehetnek, amit akarnak.

De itt volt az egész iskola s a leányok kórusban zengték a fülébe:

— Jöjjön, jöjjön, amíg késő nem lesz...

— Drága Szilárd ur, — mondta bizalmasan a kis kövér Mezei Aranka, ne lustálkodjék, siessen...

— Rám csak hallgat, — incselkedett vele a pikánsarcu Krausz Emmi... — de kérem... rám csak hallgat?

— Ujra kinevetem, — fenyegetőzött Nagy Erzsike...

— Ugy-e, én mindig tudom a leckét, — próbált rá hatni Boros Terike, a legkedvesebb leány a harmadikból...

Szilárd behunyta a szemét. Most még jobban látta őket, új arcok tűnedeztek elő, ráhajoltak a vánkösára, megcirogatták a szakállát, ráncigálták s a kezét ütögették...

— Biróné, Biróné! — kiáltotta Szilárd rekedten és félig felült az ágyban.

Az asszony besietett.

— Nem kerestek senki?

— Eddig nem, — mondta az asszony.

Reggel itt volt az iskolaszolga, tudtára adtam, hogy a doktor ur még mindig beteg.

Uj borogatást tett a fejére és kiment a szobából.

A leányfejek megint az ágyához tola-

— Gyáva, gyáva, — kiáltották feléje. És a piros nyelvüket oltogatták a tanár urra.

Szilárd kinosan nevetett ezeken a fantasztikus lázalmokon. Mit akarnak tőle?... Szerelmes volt valamennyibe, — egy napon igazán azt hitte, — a másik nap meg azt vette észre, hogy egyiket se szereti, de nem tud már nélkülök élni. Látni kellett mindegyiket, szüksége volt rájuk, félév óta másutt se volt, mint az iskolában, örökösen közöttük, hallotta a hangjukat, ismerte a szokásaikat, a hazugságaikat, az apró tréfiákat. Az egyiknek a kicsiny kezét imádtá, a másiknak a hosszú szempilláit, a harmadiknak a fehér nyakát. De a nagy kezűt is szerette, az ügyetlent és a kancsált is. Nem tudott különbséget tenni; lassan valami csodálatos mámor szállta meg, ez a mámor ráült az ágyára, a lelkére... Teljesen megváltozott, a hangja megfinomodott, a keze lányos formájú lett s a szakálla olyan volt, mint egy lágy selyemtakaró, a mely arra való, hogy elfődjön egy ragyogó, szerelmes arcot... Még a vádaskodó Máriára se tudott haragudni.

Igen, ez a szerencsétlen, szeplős arcú Mária... töprengett Szilárd s újra maga előtt látta a tanácskozó teremben, a hogy megvádolta Groll Elzát...

— Kérem, — mondta, a tizperces szünet alatt, a mikor a Szilárd tanár ur már kiment, észrevettem, hogy a gyűrűm elveszett. A nagymamától kaptam születésnapomra. Kis gyémántkő van benne. Kerestük, az igazgató néni is segített keresni, a leányok is és akkor...

(Folytatjuk.)

HUSINSÉG BUDAPESTEN

Kitört az általános mészáros-sztrájk. Hatszáz munkás sztrájkol, kétszáz a sztrájktró. A hatóság nem intézkedik

A mesterek taktikája

A mészárossegédek vasárnap gyűlést tartottak és kimondták az általános sztrájkot. A sztrájk ma reggel valósággal megkezdődött. Ezzel rászakadt Budapestre a husinség veszedelme és elérkezett az áldatlan harc ahhoz a szomorú ponthoz, amelyben a mesterek fölemelhetik a husárokat. Hogeimük van rá, az ő macacsságuk, rosszindulatu taktikájuk kergette sztrájkba a munkásokat, hiszen a harcnak minden mozzanatában a haszonlesés alacsony szelleme vezérelte őket. A közönség előtt, amelyet újra a türehtelen kizsákmányolás veszedelme fenyeget, a mestereket terheli ennek az áldatlan bérharcnak súlyos felelőssége. De a hatóságot is, amely — szinte hihetetlen! — még mindig nem tett intézkedést a kibékítésre. Ez az indolencia példátlan és pusztító hatású, különösen a jelen esetben, amikor munkaadók és munkások között teljesen megrendült a bizalom és amikor nem a munkások, de a mesterek fegyvere a sztrájk. Ebben az esetben sokszor fontos, hogy a hatóság teljesítse kötelességét. Ha még sem teszi, olyan felelősséget vállal magára, amelyért sem a saját lelkiismeretétől, sem Budapestnek amugy is kiszípolozott, tönkrement lakosságától nem fogja megkapni a fölmentvényt.

Vasárnap délután a József főherceg-szálló nagytermében népes gyűlése volt a munkásoknak. Itt mondták ki a sztrájkot Reisz Mór szakegyesületi titkár indítványára, miután előbb Bíró Ignác és Vágó Béla hangoztatták, hogy a sztrájkba a mesterek kergették a munkásokat, Porjesz Samu pedig a pincérek szakszervezete nevében jelentette be a szolidaritást. Viharos díjenzés kísérte az általános sztrájkról szóló indítványt, a munkások óriási tömegben a Vig-

utca 18. szám alatt levő sztrájknyárra vonultak, ahol tegnap is, ma is nagyon lelkes volt a hangulat. A munkásokat még az sem deprimálja, hogy meglepően nagy számmal vannak közöttük a sztrájktrórok, mert remélik, hogy a mesterek haszonleső taktikája ezeket is csatlakozásra bírja. Különösen a hentessegédek szolidaritása bátorítja a munkásokat; a hentesek szakegyesületének intéző-bizottsága ugyanis kimondta, hogy a mészárossegédek mindig számíthatnak a hentessegédek támogatására és szükség esetén ők is csatlakoznak a sztrájkhoz. A Hír munkatársa ma este beszélt a munkásmozgalom egyik vezérével, aki a következőket mondta:

— A sztrájk változatlanul tart. Hatszáz emberünk szüntette be a munkát és körülbelül kétszázan még mindig munkában vannak. Ezeket a munkásság sztrájktróroknak tekinti. A békére semmi kilátás. A munkásság keresi a békét, de a mesterek elzárkóznak.

A mesterek még a védekezést sem tartják szükségesnek és a legnagyobb elbizakodottsággal viselik a harcot. A mészáros ipartestület negyvenötös bizottsága felhívást intézett a mesterekhez, hogy a vágóhídon történt sztrájk miatt szervezkedjenek. Az ipartestület intézkedett, hogy a harc időtartamára egy permanens bizottság működje a vágóhídon. A bizottság tagjai: Redner Sándor, Himmler József, Györgyi Kálmán, Weisz Hermann és Friedmann Ármán, akik az ipartestület vágóhídi telefonos szobájában tartózkodnak és intézkednek a hozzájuk forduló szaktársak kívánságainak megfelelően. A felhívás kéri a szaktársakat, hogy naponta délelőtt tíz óraker jelenjenek meg a vágóhídon és szerszámaikat hozzák magukkal. Nevetséges ez az erőlködés, mert hatszáz segéd munkáját pótolni nem lehet. Tessék a mester uraknak a béke utjait egyengetni, hogy legalább utólag szabaduljanak a sztrájkcsinálás vádjától.

x Ami jól ízlik, az a szervezetnek rendszeren hasznosabb, mint a visszatetsző dolgok, különösen gyógyszernek. A „Scott-féle Emulsió” feltétlenül jó ízű, könnyen emészthető összeállítása a csukamáj-olajnak, melyet gyermekek is előszeretettel vesznek. Kapható a gyógyszerárakban.

MŰVÉSZET

SZINHÁZ • ZENE • KÉP • KÖNYV

* **Blaháné ünneplése.** Ma volt ötvenedik évfordulója annak, hogy Blaha Lujza a legnagyobb magyar művésznő színpadra lépett. A Népszínház-Vigopera ezt a nevezetes évfordulót tegnap délután a Falu rossza előadásával ünnepelte meg, amelynek keretében Máder Rezső igazgató hatalmas babérkoszorút nyújtott át a jubiláns művésznőnek. A színház személyzete is szeretettel ünnepelte Blaha Lujzát. Pénteken újra Blahát lesz a Népszínház-Vigoperában, hogy az esti előadás közönségének is alkalma legyen ünnepelni Blahánét, a Piros bugyelláris előadásának keretében.

* **A Petőfi-Társaság nagygyűlése.** Hagyományos szokás szerint ma, vízkereszt napján tartotta meg nagygyűlést a Petőfi-Társaság. A gyűlést a társaság elnöke, Herczeg Ferenc nyitotta meg, Petőfiről tartott felolvasással. Herczeg magas színvonalu tudományos értekezés keretében foglalkozott a Petőfi-irodalommal és ennek kapcsán a Petőfi-házal. A nagyhatásu felolvasás után Váradi Antal főtitkár tette meg jelentését, majd Kéry Gyula lépett a felolvasó asztalhoz és beszámolt kutatásainak eredményeiről, amelyeket Petőfi ismeretlen kéziratának megtalálása érdekében folytatott. Kéry meglelte a Tigris és Hídna című dráma és két költemény eredeti kéziratát. Ezután Váradi Antal és Endrédi Sándor olvastak fel verseket. Utolsóelőttinek Herczeg Ferenc szerepelt a műsoron Fűredi emlék című gyönyörű novellájával. A felolvasások sorát Szávay Gyula zárta le. Délben lakoma volt a Continental-hotel éttermében.

* **Arányi Dezső Bécsben.** Nagy megtisztetés érte Arányi Dezsőt, az Opera tenoristáját. Új darabjának, a Téli regének főpróbáján ugyanis Goldmark Károly megkérte a Bécsben időző Mészáros igazgatót, hogy engedje át két hétre Arányit a bécsi operának, hogy ott énekelje Leontes szerepét a szabadságon levő Slezák helyett. Ha a minisztérium megengedi, Arányi készséggel teljesíti Goldmark kérését.

* **Pályázat.** A Nemzeti Zenede a gróf Zichy Géza-féle kétszázkoronás díjat zeneművek hangszerelésére az 1908-ik évre is kitűzte, azzal a különbséggel, hogy egy már régebben meddő maradt pályázaton visszamaradt kétszáz koronát is az kapja, aki az idej nyertes lesz.

GRAMOFON
STERNBERG ÁRMIN
ÉS TESTVÉRE
CS. ÉS KIR. UDVARI
HANGSZERGYÁR

6 lemezzel
együtt
40 KORONA

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 36.

Egy fényképező gép

amateurnek való, 9x12 klapp-kamera, cassettkal, gumilabdával együtt egészen új, féláron eladó

RADÓ-nál.
Egyetem-tér 5.

Egy háztartásban so hiányozhat a hírnemes Majthényi-féle

„Diadal”-sósörszesz

mely gyógyhatásánál fogva fellümulja az összes forgalomban lévő hasonló készítményeket. Egy kísérlet meggyőző mindenkit ezen áldásos házi-szer kiváló tulajdonságairól.

Kis Öveg ára — 40 fill.
Közep — „ 1.00 „
Nagy — „ 1.50 „

Főraktár:
Majthényi Béla
drogústanál
Budapest, IX., Vámház-körut 15.

Bronz-figurák

művészek alkotásai, valamint japán-árak, chinéz-árak, tárgyak igen olcsó árakon kaphatók.

Radónál.
Egyetem-tér 5.

SZINHÁZAK

Kedd, 1908. január 7-én.

M. KIR. OPERAHÁZ.

A walkür.
Opera 4 felvonásban.
Kezdeté 7 órakor.

NEPZETI SZINHÁZ.

Marianne.
Dráma 3 felvonásban.
Kezdeté 7 órakor.

NEPSZINHÁZ.

Tündérszereltem.
Operette 3 felvonásban.
Kezdeté 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ

Gretchen.
Tréfa 3 felvonásban.
Kezdeté fél 8 órakor.

VIGSZINHÁZ.

Déryné ifjasszony.
Vígjáték 3 felvonásban.
Kezdeté fél 8 órakor.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Varázskeringő.
Operett 3 felvonásban
Kezdeté 7 1/2 órakor.

VÁRSZINHÁZ.

Zárva.

URANIA SZINHÁZ.

Marokkó.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

Modern Színház - Cabaret

Telefon 93-18.

5 színpadi tréfa. 24 mulat-
tató művészi magánműsor.
3 kacagtató kis bohózat.
Szerzők: Szemaházy, Hei-
tál, Molnár. — Szereplők:
Medgyaszay Vilma, Vörös
III, Keleti Juliska, Poor
III, Nyárai, Bársony,
Kabók, Boros.

Kezdeté 9 órakor.

Budapesti CABARET Teréz-körút 28. s. z. Telefon 52-88

Januári új műsor!

Fel lépnek:
László Rózai
Ferenczy Karoly
Balogh Böske
Nagy Endre
Fabián Kornélia
Képf Jolán
Bajó
Huszár
Gabányi
Mahr
Kováry

Négy szindarab

! Négy tréfa !

25 Cabaret-szám!

Jegyek: Bársonyi, Kessuth Lajos-utca és Andrássy-ut
Zipszer-nél, Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztárána!

Szőlő
oltva-
nyokat

egdszabb választékban a már év k óta elsőnek és legmegbíz-
hatóbbnak ismert:

Külföldönti első szőlőoltvány telepe

Tulajdonos: Caspari Frigyes,
Medgyes 2. sz. (Nagyküllő megye.)

!! Tessenek képes árjegyzéket kérni !!

Az Árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett
elismerő levelek, annál fogva minden szőlőbirtokos meg-
rendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől ugy-
szó mint irásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti
szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Rum és likőrök

készítése házilag !!

100%-200% megtakarítás!

fillér **80** fillér

egy adag koncentrált jamaika rum kivonatot, vagy az alább felsorolt likőrkivonatok bármelyike, melyek segítségével 1/2-2 liter igen finom rumot, vagy 2 1/2-3 liter igen finom likőrt készíthetünk. Használati utasítás minden üveghez. — Allach, Anisette, Benedictiner, Chartreuse, Cesszárkörte, Curacao, Cseresznyelikőr, Diólikőr, Fodormenta, Jakkó, Kávé (Crème de Moca), Köményes, Meggylikőr, Marasquinó, Rosztopsin, Vanília, Waldmeister, Őszi és sárga barack stb. Cone. jamaika rum-kivonatot és Cognackivonatot

1 kor. beküldése ellenében bérmentve küldök egy ada bármilyen likör vagy rumkivonatot próbára. Főraktár

Majthényi Béla

arany kereszt drogéria és illatszertár
Budapest, IX. ker., Vámház-körút 15.

FOLIES CAPRICE

Lejtatók: LEITNER és KELETI Révay-utca 18. rendező: ROTT SÁNDOR
Ma és mindennap:
Egynegyed 10 órakor Egynegyed 11 órakor!

„Leánynezőben“.

Bohózat. Írta: SATYR. Rendező: ROTT SÁNDOR.
Negyed 11 órakor! Ujdonság! Negyed 11 órakor!

„Kirándulás a szabadba“

(Ein Ausflug ins Freie). (CABARET)
előadja a Folies Caprice egész személyzete. — Rendezték:
Geiger Izso balletmester és Rott Sándor.
11 órakor! Trebitsch Sándor új színelőad.

„Ländliche Unschuld“

Burlesk bohózat. Írta: SATYR. Rendező: Werner Maub
Nappal pénztár délelőtt 9-1-ig és délután 3-6-ig.
Az 1-6. emeleti Casino de Paris-ban minden este fél
12-től angol és francia különlegességek fellátása.

Világhírű zongorák

mint Bösendorfer, Ehrbar, Bechstein, Ibach, Gaveau-Párisi stb. legolcsóbban vásárolhatók és berelhetők.
Keresztély
hírneves zongoratermésben)
Budapest, Váci-körút 21. sz. (Iparudvar)

Felesége keres

gépkeféssel 20 koronáig.
A gép megvásárlásánál garanciát kap, hogy fo-
tónis munkával ellátják, és hogy oktatásban
részt vesz. Tivolság nem képez akadályt. Pár.
Báknak is alkalmas. Elismerő levelek ren-
delkezésre állnak. — Kérjen prospektust.
Schöndorfer F.
Vien, VII., Nelkengasse 143.

30 drb MAXIM fényképek

A mai kornak megfelelően, modern
módra berendezett műtermünkben
5 különálló fényképből 3 korona. — Bármely régi kép
után egy ELETN GYSA U FÉNYKÉP győztesül ki.
dolgozásban 47x63 cm nagyságban, passepantou-val együtt
3 kor., színezve 4 koronáért, s egyéb fényképek igen
olcsón készíthetők.
GÁRDONYI TESTVÉREK
fényképezési és festési műtermében
Budapest, Dohány-utca 73-75 a Newyork-palota közelében.
— KÉPVISELŐK MINDENÜTT KERESTETNEK. —

Itt vegyünk! Itt jót kapunk!

Kosmos

vegyészeti és kozmetikai labororium
Győr, Baross-ut.
Tyukszemét, bőr-
keményedést azon-
nal eltávolít a
KAISER-féle Tyuk-
szemhéjal ára 70 fill.
Fagy-, viszketés
és bőrbajok ellen a
„KOSMOS“-fagybal-
zsam 90 fill.
A legjebb és leg-
erősebb sósbor-szesz
az Erősösbor-szesz. Ez
maga az erő és
egészség. Ára 2kor.,
1 kor. és 80 fill.
Csodás hajnövesztő
Palliceose ára 3 kor.
A szépségápolás
bírtos szere a
„HOPPA“ ára 2 kor.
50 fillér.
Minden kérdésre
szívesen felel a
„KOSMOS“-labora-
rium, hol ezen cik-
kek kaphatók.
Megbízható! !! Olcsó !!

Ne vegyen üzleti kész cipőt

és ne csináltassa szakara-
tlan cipésznek, ha kényel-
mes és jó cipőt akar 6
forintért csinálni elegáns
férdcipőt, 5 forintért nőit,
bármilyen kivitelben, ugy-
szíves minőségű mérték
után egy évi jóállás mel-
lett teljes garanciát nyuj-
tok. Cipőim viselese után
elmulik a bőrkeményedés,
fagyás, izzáadás, tudszem bűtyök, ludtalp, bármiféle hibás
lével könnyű, kényelmes cipőt csinálók, a legcélszerűbb ren-
delést a legnagyobb figyelemmel elkészítem. A címet tessék
eltenni és bármikor levelezéssel értesíteni és után hárhoz megyek.
Nyári János Budapest, Csengeri-utca 76. sz.
Műtörpad cipész.
Vidéki megrendeléshez egy használt cipő beküldése elegendő

Hazafias képek

ezüstgyöngyös műhímzéssel, üveggel, 45-50 cm. nagyságban n
gompás aranykeretben zeneszerkezettel, faátlában ese-
magolva bérmentes szállítással 11 k. 50 fill.-ért kapha ok
II. Rákóczy Ferenc képe a „Rákóczy-induló“ dallamával
Kessuth Lajos képe a „Kossuth nótá“ dallamával
Futó Sándor képe az „Isten áldd meg a magyart“ dallamával

Vallásos képek

„A szent család“ „Krisztus a keresztfán“
„Szentháromság“ stb.
arany és ezüstgyöngyvel hímézve, tengerentúli művészek-
kel ábrázolva, üveggel, 45-50 cm. nagyságban, pompás arany-
keretben „Téged Isten dicserünk“ vagy „Csendes éj, dicső
éj“ dallamu zeneszerkezettel bérmentes szállítással K 11.50

Házi kápolnák

48-70 cm. nagyságú aranyozott s tét-barna keretben zene-
szerkezettel bérmentve 13 korona.
Vallásos képek, imakönyvek, olvasó jelek, rózsafüzérek, disz-
keresztek nagy választékban
Képes árjegyzéket ingyen küld a
Magyar Háziipar Műintézet
Budapest, VII., Damjanich utca 36. sz.

LEGSZEBB.....LEGJOBB.....LEOLCSÓBB.

PAP, PAP, PAP.
Bodonygyűjtések máret
szerint 5 főtől feljebb.
GICHNER JÁNOS
ágynevelő, rész- és vasbútor-gyáros,
szőnyeg, függöny, pokrocs, terítő
stb. nagy választékban.
BUDAPEST,
Erzsébet-körút 20
GYÁR:
Kertész-utca 7. és 9.
Árjegyzéket bárki
nek ingyen és bér-
mentve küldök.
Még nem feleltél érte kisérőlem vagy a postai visszatérő m.
Gyermekkecskék nagy választékban.

Táncolunk örömeinkben

mert kigyógyított az Alföldi
fahér kereszties sósbor-szesz.

